

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
na rok 2018-2019**

**Szkoły Podstawowej nr 9 im.kmdra por. Stanisława
Hryniewieckiego w Słupsku**

**„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się
coraz bardziej człowiekiem(...), ażeby również umiał bardziej być
nie tylko z drugim, ale i dla drugich”.**

Jan Paweł II

I WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice.

Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspierać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych wśród dzieci.
2. Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci.

3. Kształtowanie postaw: obywatelskich, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.

4. Wychowanie do wartości: bezpieczeństwo, dyscyplina, kreatywność, odpowiedzialność, miłość, lojalność, nauka, zrozumienie, wspólnota, piękno, sprawiedliwość, mądrość, przyjaźń, wiedza, uczciwość, poważanie, tradycja, wolność, pasja, niezależność, prawość, rodzina, rozwój, prawda, porządek, patriotyzm.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

III OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z 2004r. nr 256, poz. 2572z późn. zmianami)-art.54 ust.2 pkt 1.
- Karta Nauczyciela.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust.1.
- Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17.11.1998 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz. U. z2001r., Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003r. Nr 146,poz. 1416, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
- Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111,poz. 535).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami Używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w Sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r., ze zmianami z 14 maja 2014 oraz 26 czerwca 2016 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 Nr 0, poz.977).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U., poz. 1113).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59) oraz Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.
- Koncepcja Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania;

IV NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków.

Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.

Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej.

Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.

3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.

5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji.

Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego.

Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

MISJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 9

Szkoła Podstawowa nr 9 to placówka oświatowa znana w lokalnym

środowisku ze względu na bogatą historię i tradycję. Powstała w 1967r. i służyła kilku pokoleniom. Uczą się w niej dzieci z różnych środowisk wychowawczych. Niektóre z nich potrzebują opieki specjalistycznej (psychologiczno-pedagogicznej), inne ukierunkowania w rozwijaniu zdolności, a wszystkie pragną akceptacji i poczucia bezpieczeństwa.

Celem działalności Szkoły jest doprowadzenie do tego, aby uczniowie poprzez wiedzę, umiejętności i postawy społeczne zdobyte w procesie dydaktyczno-wychowawczym byli przygotowani do życia w warunkach współczesnego świata.

Uważamy, że najlepsze efekty osiągniemy poprzez integrację środowiska Nauczycieli-Uczniów-Rodziców. Współpraca pozwoli nam na kompleksowe działania i wpłynie na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Elementem niezbędnym i kluczowym w budowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły było ustalenie wartości najważniejszych dla naszej społeczności szkolnej.

Wartości, jakimi się kierujemy to: szacunek, uczciwość, zrozumienie, poczucie własnej godności i tolerancja. W pracy odwołujemy się do tradycji szkoły, a naszą dewizą jest życzliwość i otwartość.

V SYLWETKA ABSOLEWNTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków , posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych;

- człowiekiem aktywnym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości;
- człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi;
- człowiekiem dbającym o własny rozwój duchowy, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;
- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

VI UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo -profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;

- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację Obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i Organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi;
- przestrzegają szkolnego systemu wychowawczego;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;

- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
 - wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
 - współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
 - proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
 - realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-Profilaktycznego szkoły;
 - przestrzegają szkolnego systemu wychowawczego;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają Szkolnego Kodeksu Postępowania Ucznia;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku Przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny);

Pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;

- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

VII ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań

L.p	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I	Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie samorządności uczniów. Uczenie zasad demokracji. 2. Rozwijanie tolerancji wobec innych. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo. 3. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia. 4. Rozwijanie zainteresowań 	<p>Udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego.</p> <p>Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy.</p> <p>Reprezentowanie szkoły w czasie uroczystości lokalnych. Spotkanie z seniorami z okazji Dnia Babci i Dziadka, święta szkoły. Zapraszanie i spotkania z osobami niepełnosprawnymi. Obchody Światowego Dnia Godności.</p> <p>Kodeks Ucznia, Statut Szkoły, Regulaminy.</p> <p>Szeroka gama kół</p>

		<p>uczniów, rozbudzenie pasji.</p> <p>5. Udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności i wiedzy.</p> <p>6. Kształtowanie umiejętności refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji- Internet, gry komputerowe, telewizja, radio.</p> <p>7. Uczestnictwo w organizacji uroczystości szkolnych, imprez itp.</p> <p>8. Udział uczniów w akcjach organizowanych przez szkołę.</p> <p>9. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego.</p> <p>10. Organizowanie czasu wolnego.</p> <p>11. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów.</p> <p>12. Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów.</p>	<p>zainteresowań i innowacji w szkole. Udział w konkursach szkolnych, międzyszkolnych, miejskich i ogólnopolskich</p> <p>Realizacja projektów przedmiotowych, szkolnych. Udział w lekcjach muzealnych, w konkursach, zawodach sportowych. Prezentacja wyników konkursów na gazetkach szkolnych i na apelu.</p> <p>Imprezy integracyjne, uroczystości, wyjazdy.</p> <p>Konkursy czytelnicze. Pasowanie na czytelnika. Prezentowanie najciekawszych pozycji czytelniczych dla dzieci. Spotkania z autorami książek dla dzieci. Organizowanie przedstawień teatralnych na podstawie bajek, baśni itp.</p> <p>Podkreślenie znaczenia twórczych postaw oraz działalności dodatkowej na rzecz środowiska, szkoły.</p> <p>Udział w projekcie unijnym „Młody Europejczyk – świadomy i bezpieczny obywatel świata”</p>
II	Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej.	<p>1. Budowanie systemu wartości- przygotowanie do rozpoznawania podstawowych</p>	<p>Udział w akcjach charytatywnych, wolontariacie, rekolekcjach.</p>

		<p>wartości.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii, zjawisko homofobii. 3. Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów. 4. Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników. 5. Wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne i pozytywna komunikacja) 6. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka. 7. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny. 8. Praca na rzecz innej osoby, klasy, szkoły. 9. Promowanie uczniów za pracę na rzecz klasy, szkoły, środowiska. 10. Przekazanie uczniom informacji na temat konieczności poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły. 11. Ćwiczenie z uczniami prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktowych. 12. Uświadomienie 	<p>Pogadanki i spotkania z ciekawymi ludźmi.</p> <p>Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w literaturze, historii, współczesności.</p> <p>Percepcja wartościowych filmów, sztuk teatralnych, wystaw.</p> <p>Lekcje wychowawcze, pogadanki. Diagnoza postaw.</p> <p>Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal, otoczenia szkoły.</p>
--	--	---	--

		<p>dzieciom, że każdy może popełnić błąd. Przyznanie się i poprawa jest drogą do bycia lepszym człowiekiem.</p> <p>13. Pobudzenie ucznia do stawiania pytań, jak poprawić niekorzystną sytuację.</p>	<p>Pogadanki, lekcje wychowawcze, etyki.</p> <p>Omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach.</p>
III	Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej: uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania; uczeń umie powiedzieć <i>nie</i> na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafnego wyboru. 2. Rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu. 3. Przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego. Przekazanie wiedzy na temat szkodliwego działania używek, narkotyków, również negatywnego oddziaływania nieodpowiedniego towarzystwa. 	<p>Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia określonego stanowiska, pogadanki na lekcjach, prelekcje specjalistów.</p> <p>Realizacja programów profilaktycznych, opieka pedagoga, współpraca z PPP, Sądem dla nieletnich, Komendą Policji, itp.</p>
IV	Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz 	<p>Na spotkaniach rodziców z wychowawcami klas.</p>

		<p>innymi prawnymi aktami szkoły.</p> <p>2. Dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądanych przez szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów.</p> <p>Egzekwowanie powyższych wymagań.</p> <p>3. Uwzględnienie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych.</p> <p>4. Badanie opinii rodziców odnośnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych; • przedmiotowych systemów oceniania. <p>5. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział rodziców w tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, Statutu Szkoły, WSO i innych; • udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych; • współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu 	<p>Działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: Dyżury nauczycieli, opracowywanie procedur i reagowanie w sytuacjach trudnych.</p> <p>W formie ankiet lub wyrażania opinii na zebraniach klasowych.</p> <p>Wychowawcy klas konsultują z rodzicami ich oczekiwania odnośnie pracy wychowawczej i profilaktycznej. Współpraca z Radą Rodziców.</p>
--	--	---	---

		<p>problemów dziecka;</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w drobnych remontach, upiększaniu klas, budynku itp. <p>6. Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia.</p> <p>7. Przekazywanie rodzicom informacji na temat metod oddziaływań wychowawczych. Uświadomienie szkodliwości nadopiekuńczej postawy, liberalnego wychowania itp.</p> <p>8. uczestnictwo rodziców w lekcjach otwartych.</p> <p>9. Organizowanie imprez dla rodziców i z udziałem rodziców.</p> <p>10. Wyróżnianie rodziców za wkład pracy, pomoc szkole w poprawianiu warunków pracy i nauki.</p>	<p>Wywiadówki, tablica informacyjna.</p> <p>Prelekcje specjalistów, informacje przekazywane przez wychowawców.</p> <p>Angażowanie rodziców do uczestnictwa i współorganizowania uroczystości i wyjazdów klasowych, szkolnych.</p> <p>Wręczenie rodzicom podziękowań za pracę.</p>
--	--	---	---

Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowanie dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji

L.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość słów i melodii hymnu narodowego i hymnu szkoły. 2. Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele itp. 3. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. 4. Poznanie sylwetki Patrona Szkoły i troska o pamiątki po nim. 5. Prowadzenie kroniki szkolnej. 6. Kultywowanie tradycji szkolnej. Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych. 	<p>Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia.</p> <p>W czasie zajęć szkolnych. Konkurs wiedzy o patronie, Chrzest Morski.</p> <p>Święto Niepodległości, Święto Konstytucji 3-go Maja, Sztandar Szkoły.</p> <p>Pasowanie na ucznia klas pierwszych</p>
II	Wprowadzenie w życie kulturalne szkoły wspólnoty lokalnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju. 2. Poznanie historii i tradycji własnej rodziny i jej związek z historią regionu. 3. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach 	<p>Wycieczki szkolne, gazetki, zajęcia dydaktyczne, konkursy historyczne-wychowawcy klas</p> <p>Organizacja imprez,</p>

		<p>regionalnych. Organizowanie imprez na rzecz szkoły i środowiska.</p> <p>4. Poznanie historii najważniejszych obiektów miasta.</p>	<p>uroczystości szkolnych i uczestnictwo. Festyn Rodzinny.</p> <p>Lekcje wychowawcze, wycieczki</p>
III	Poszanowanie historii i kultury regionu	<p>1. Poznanie historii zabytków.</p> <p>2. Poznanie wybranych baśni, legend.</p> <p>3. Zapoznanie z elementami kultury.</p>	<p>Spotkania z ciekawymi ludźmi, wycieczki, konkursy, zajęcia lekcyjne.</p>
IV	Wychowanie marynistyczne- tworzenie zwyczajów i obyczajów szkoły.	<p>1. Tworzenie zwyczajów i tradycji w duchu marynistycznym</p>	<p>Festiwal Piosenki Marynistycznej „Łajba”. Konkursy towarzyszące: plastyczny, dziennikarski. Chrzest Morski czwartoklasistów. Morskie Potyczki Komputerowe. Koła zainteresowań, konkursy marynistyczne gazetki okolicznościowe, wystawy. Święto Patrona.</p>
V	Wspólnota europejska a tożsamość narodowa	<p>1. Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej.</p> <p>2. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji.</p> <p>3. Poznanie krajów Unii Europejskiej.</p>	<p>Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, wystawy, konkursy, itp. Prowadzenie koła zainteresowań: j. niemieckiego i j. angielskiego.</p> <p>Warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji. Prowadzenie koła europejskiego.</p>

Wychowanie prozdrowotne

L.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
------	----------------	------	----------------------------

I	Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korygowanie wad budowy, postawy oraz wymowy. 2. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny. 3. Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. 4. Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu. 5. Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły. 	<p>Realizacja zajęć sportowych i zajęć logopedycznych. Pogadanki na temat właściwej postawy przy odrabianiu lekcji itp.</p> <p>Lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące edukację zdrowotną.</p> <p>Program profilaktyczny „Co Ci chodzi po głowie” (kl.1-3).</p> <p>Fluoryzacja, szkolenia uczące nawyku prawidłowej higieny jamy ustnej (pielęgniarka szkolna). Obchody Światowego Dnia Zdrowia.</p> <p>Program profilaktyczny dla dziewcząt kl. VI – „Między nami kobietkami”.</p> <p>Udział w Krajowym Programie Zwalczania AIDS I Zapobiegania Zakażeniom HIV.</p> <p>Konkursy i zawody prozdrowotne.</p> <p>Pogadanki na godzinach wychowawczych, organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym, konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia. Organizowanie kół zainteresowań.</p> <p>Lekcje wychowania fizycznego i SKS. Organizowanie zajęć w terenie, wycieczek pieszych, rowerowych.</p> <p>Prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego. Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową. Spotkania</p>
---	---	--	---

			z policjantami.
II	Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia. 2. Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 	<p>Opracowanie i realizacja harmonogramu dyżurów nauczycielskich. Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły.</p> <p>Współpraca z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami.</p> <p>W pracy z uczniami uwzględnia się orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz opinie PPP.</p>
III	Uzależnienia, rozpoznanie ich i zapobieganie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych. 2. Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów środowiska. 	<p>Współpraca i spotkania z kuratorem sądowym, lekarzem, psychologiem, ze specjalistami.</p> <p>Realizacja programów profilaktycznych odpowiednio do potrzeb, prowadzenie zajęć terapeutycznych z klasą lub grupą uczniów wymagających powyższych zajęć. Kierowanie uczniów z rodzin problemowych na obozy terapeutyczne.</p>

Wychowanie ekologiczne

L.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego. 2. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. 3. Uwrażliwienie na 	<p>Realizacja programów ekologicznych.</p> <p>Udział w akcjach, np.: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych, porządkowanie terenu przyszkolnego w ramach godzin wychowawczych.</p>

		<p>związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka.</p> <p>4. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodężywioną i nieżywioną.</p>	<p>Praca koła ekologicznego.</p> <p>Organizowanie zajęć w terenie. Realizacja ścieżki ekologicznej. Organizacja szkolnych konkursów ekologicznych.</p> <p>Pogadanki tematyczne, wystawy prac.</p>
--	--	---	---

Profilaktyka zagrożeń

L.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią. 2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz. 3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych. 4. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami. 5. Ochrona mienia społecznego. 6. Przeciwdziałanie agresji w szkole. 7. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów. 	Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.
II	Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole. 	Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.

	bezpieczeństwo	<ol style="list-style-type: none"> 2. Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku podczas wakacji i ferii zimowych, itp. 3. Zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, itp.) 	
III	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły. 2. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. 3. Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki. 4. Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa. 5. Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z 	<p>Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem.</p> <p>Zajęcia z pielęgniarką szkolną.</p> <p>Czytanie literatury dotyczącej tematu.</p>

		<p>Internetu.</p> <p>6. Poznawanie sposobów krytycznego korzystania z mediów i prasy.</p>	
IV	Eliminowanie agresji z życia szkoły	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych oraz egoistycznych. 2. Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych. 3. Monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole. 	<p>Realizacja Szkolnego Systemu Wychowawczego. Kampania „Przemoc boli”. (Kl. 1-8)</p> <p>Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” (Kl. 1-8). Rozmowy dyscyplinujące, Komisje Wychowawcze.</p> <p>Lekcje wychowawcze, pogadanki, warsztaty, lekcje odwrócone.</p> <p>Wywiady, ankiety. Współpraca z instytucjami pomocowymi: Sąd Rodzinny, PPP, Policja, Straż Miejska, Psycholog</p>
V	Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenia umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka. 2. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi. 3. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów (zażywanie substancji psychoaktywnych, dopalaczy, narkotyków, palenia papierosów i e-papierosów). 4. Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych. 	<p>Negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, dyskusje, rozmowy, pogadanki</p> <p>Aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych. Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia oraz Światowego Dnia bez Tytoniu.</p> <p>Realizacja programu profilaktycznego „Bieg po zdrowie”(kl.4) i „Nie pal przy mnie proszę...(kl.1-3)</p>

			Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.
VI	Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym- wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie trudności w nauce. 2. Dostosowanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów. 3. Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej. 4. Tworzenie zespołów wsparcia. 5. Budowanie motywacji do nauki. 6. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. 7. Wdrażanie do aktywnych form spędzania czasu wolnego. 	<p>Pomoc psychologiczno-pedagogiczna.</p> <p>Zespoły wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia logopedyczne, socjoterapeutyczne, rewalidacja, inne.</p> <p>Indywidualizacja procesu nauczania.</p> <p>Zespoły problemowe.</p>
VII	Pedagogizacja rodziców i nauczycieli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych-wskazówki do pracy w domu z dzieckiem. 2. Wzbogacanie w wiedzę nauczycieli. 3. Pedagogizacja rodziców pod względem odpowiedniego zachowania dziecka. 	Organizowanie szkoleń dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
VIII	Opieka zdrowotna i pomoc socjalna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej. 2. Zapomogi losowe dla dzieci najbardziej potrzebujących, stypendia szkolne. 3. Opieka po lekcjach w świetlicy szkolnej- 	

		<p>pomoc w nauce.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Badania kontrolne prowadzone przez pielęgniarkę szkolną. 5. Troska o higienę osobistą dzieci. Przeglądy czystości. 6. Organizowanie akcji charytatywnych na terenie szkoły. 7. Propagowanie zdrowej żywności w sklepiku szkolnym. 	
IX	Badania, diagnoza i analiza rozmiarów niedostosowania społecznego uczniów.	1. Opracowanie i przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli	Kwestionariusz ankiety
X	Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwiązanie problemu edukacyjnego i wychowawczego ucznia. 2. Większa świadomość nauczycieli, rodziców, uczniów. 	<p>Praca z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sądem Rejonowym, wydziałem ds. nieletnich - Komendą Miejską Policji; - Szkołą Policji; - Strażą Miejską; - Komisją ds. rozwiązywania problemów alkoholowych; - Powiatowym Państwowym Inspektorem Sanitarnym; - Urzędem Miejskim; - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie; - Placówką Socjalizacyjną; - Świetlicą środowiskową; - Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną; - Poradnią Zdrowia Psychicznego;

Terapia opiekuńczo-wychowawcza w szpitalu

L.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I	Praca wychowawcza i opiekuńczo-terapeutyczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc w adaptacji dzieci do środowiska szpitalnego. 2. Obniżenie lęku emocjonalnego 	<p>Współtworzenie zajęć świetlicowych.</p> <p>Inspirowanie różnych form działalności rozwijających zainteresowania uczniów</p>

		związanego z pobytem w szpitalu.	podlegających hospitalizacji. Dostosowanie haseł programowych do potrzeb emocjonalnych i intelektualnych dzieci. Przeprowadzenie w miarę możliwości konkursów i akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”. Prowadzenie kroniki szkoły.
--	--	----------------------------------	--

VIII Ewaluacja

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Program poddawany jest ewaluacji i weryfikowany według potrzeb. Ma charakter otwarty.

Formy ewaluacji:

- ♣ obserwacja (wychowawcy klas)
- ♣ ankiety dla uczniów,
- ♣ ankiety dla rodziców,
- ♣ wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców)
- ♣ rozmowy z uczniami
- ♣ rozmowy z rodzicami
- ♣ analiza dokumentów
- ♣ obserwacja i ocena zachowań

IX Ustalenia końcowe

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Sporządziła: Iwona Kowanda we współpracy z nauczycielami wychowawcami i dyrekcją szkoły.

ZAŁĄCZNIK

Treści dotyczące obszarów wychowania i profilaktyki zawarte w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego w Szkole Podstawowej nr 9

Zdrowie – edukacja zdrowotna

Informatyka

Uczeń w sposób odpowiedzialny posługuje się technologią dostosowaną do jego predyspozycji psychofizycznych i zdrowotnych;

Biologia

Uczeń:

- analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej;
- uzasadnia konieczność ochrony przyrody; – opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody;

Wychowanie fizyczne

Uczeń:

- opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia;
- opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej;
- opisuje zasady zdrowego odżywiania;
- przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży;
- przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach;
- omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;
- wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ;
- omawia sposoby redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny;
- wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni;
- wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;

Przyroda

- kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu;
- doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie;
- poznawanie siebie, swoich zdolności i rozwijanie zainteresowań sprzyjających motywacji do uczenia się;

Wychowanie do życia w rodzinie

Uczeń:

- radzi sobie w sytuacji konfliktu, presji grupy, stresu;

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

Informatyka

Uczeń:

- uczestniczy w zespołowym rozwiązaniu problemu, posługując się technologią taką jak: poczta elektroniczna, forum, wirtualne środowisko kształcenia, dedykowany portal edukacyjny;

— identyfikuje i docenia korzyści płynące ze współpracy nad wspólnym rozwiązywaniem problemów; — bierze udział w różnych formach współpracy, jak: programowanie w parach lub w zespole, realizacja projektów, uczestnictwo w zorganizowanej grupie uczących się; projektuje, tworzy i prezentuje efekty wspólnej pracy;

Wychowanie fizyczne

Uczeń:

— uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę;

— pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych;

— wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania;

— wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną;

— omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci;

— identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować;

— wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych;

— wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych;

— współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię;

— motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);

Przyroda

— zachęcanie do działania na rzecz środowiska lokalnego;

— doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole;

Biologia

Uczeń:

— prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych;

Wychowanie do życia w rodzinie

Uczeń:

— zna i stosuje zasady savoir-vivre'u w różnych sytuacjach społecznych;

— rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa;

— kształtuje i wyraża postawy asertywne, gdy nie może lub nie powinien czegoś wykonać, stara się odmawiać tak, by nie ranić drugiego;

— bierze udział w życiu społecznym przez: wolontariat, stowarzyszenia, grupy nieformalne i aktywność indywidualną; ujawnia wrażliwość na osoby potrzebujące pomocy i zna konkretne sposoby jej udzielania;

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Język polski

Uczeń:

— kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym;

- rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami;
- kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej; – rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych;
 - rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości;
 - rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania;
 - rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej;
 - kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania;
 - jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;

Historia

Uczeń:

- poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej szczególnie zasłużonych; zna lokalne zabytki i opisuje ich dzieje;

Muzyka

Uczeń:

- poznaje i popularyzuje przykłady muzycznej twórczości ludowej, obrzędy, zwyczaje, tradycje swojego regionu;
- zna repertuar kulturalnego człowieka, orientując się w sztandarowych utworach z dziejów historii muzyki i współczesnej kultury muzycznej oraz wartościowej muzyki popularnej;
- zna i wymienia instytucje upowszechniające kulturę muzyczną we własnym regionie, kraju i na świecie oraz ich działalność, a także śledzi wydarzenia artystyczne;
- uczestniczy w tworzeniu artystycznych projektów edukacyjnych o charakterze interdyscyplinarnym (również z wykorzystaniem technologii informacyjnej);
- angażuje się w kreowanie kultury artystycznej swojej szkoły i najbliższego środowiska; – uczestniczy realnie lub wirtualnie w różnorodnych wydarzeniach muzycznych;
- stosuje zasady wynikające ze świadomego korzystania i uczestniczenia w dorobku kultury muzycznej: odpowiednie zachowanie podczas koncertu, przedstawienia operowego itp., tolerancja dla preferencji muzycznych innych osób oraz szacunek dla twórców i wykonawców;

i. Plastyka

ii. Uczeń

- zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);
- zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;

Przyroda

- kształtuje postawy związane z tożsamością kulturową regionu;

Geografia

Uczeń:

- łączy racjonalność naukową z refleksją nad pięknem i harmonią świata przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości;
- przyjmuje postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania;
- rozwija w sobie poczucie tożsamości oraz wykazywanie postawy patriotycznej, wspólnotowej i obywatelskiej;
- ma poczucie dumy z piękna ojczyznej przyrody i dorobku narodu (różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego własnego regionu i Polski, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej);
- kształtuje pozytywne – emocjonalne i duchowe – więzi z najbliższym otoczeniem, krajem ojczystym, a także z całą planetą Ziemią;
- rozwija postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno- -kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski;
- przełamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, zrozumienia, akceptacji i poszanowania innych kultur przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości;

Informatyka

Uczeń:

- opisuje kwestie etyczne związane z wykorzystaniem komputerów i sieci komputerowych, takie jak: bezpieczeństwo, cyfrowa tożsamość, prywatność, własność intelektualna, równy dostęp do informacji i dzielenie się informacją;
- postępuje etycznie w pracy z informacjami; Wychowanie do życia w rodzinie — jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie;

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

Informatyka

Uczeń:

- rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, w tym zwłaszcza w sieci Internet;
- przestrzega ogólnie przyjęte zasady związane z bezpieczeństwem w Internecie;

Wychowanie fizyczne

Uczeń:

- omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku;
- omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej;
- wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego;
- wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im;
- wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;

Informatyka

Uczeń:

- posługuje się technologią zgodnie z przyjętymi zasadami i prawem; przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
- uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej;

- wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich;
- stosuje profilaktykę antywirusową i potrafi zabezpieczyć przed zagrożeniem komputer wraz z zawartymi w nim informacjami;
- ocenia krytycznie informacje i ich źródła, w szczególności w sieci, pod względem rzetelności i wiarygodności w odniesieniu do rzeczywistych sytuacji, docenia znaczenie otwartych zasobów w sieci i korzysta z nich;

Technika

Uczeń:

- przewiduje zagrożenia płynące z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego;
- analizuje sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu podczas pracy z narzędziami i urządzeniami (procedura postępowania podczas wypadku przy pracy; umiejętność udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej w typowych sytuacjach zagrożenia);

Wychowanie do życia w rodzinie

Uczeń:

- świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków społecznego przekazu, w tym z Internetu, dokonując wyboru określonych treści i limitując czas im poświęcany;